

Maximilián Hell – astronóm verný Ježišovmu Srdcu

Atanazy Maria Wojtal

22. februára 2020 ✝ Cirkev

Cieľom každej pobožnosti je láska k Ježišovi Kristovi. Keď sv. Alfonz Maria de Liguori rozjímal o láske Sladkého Vykupiteľa, ktorú dokázal preliatím svojej krvi, svojím umčením a smrťou, plakal, že sa tak málo hovorí o nej v kázňach, a tak málo ju vyzdvihujú spovedníci pred svojimi penitentmi. Kvôli tejto nedbanlivosti, hovorí svätý cirkevný učiteľ, duše veriacich, aj keď spejú k čnosti, sa rýchlo vracajú k starým hriechom, pretože im chýba základ každej čnosti – láska k Ježišovi Kristovi.

Preto Vtelené Slovo prišlo na zem – aby ho ľudia milovali: „Oheň som prišiel vrhnúť na zem; a čo chcem? Len aby už vzplanul!“ (Lk 12,49).

Zdroj: picryl.com

V prvých storočiach nachádzala Kristova láska silnú odozvu v ľudských srdciach. Dôkazom je krv mučeníkov vylievaná z lásky ku Kristovi, slzy svätých pustovníkov a mníchov, ktorí dňom i nocou vzdychali za Kristom, a čistota panien, ktoré sa vzdávali všetkého, aby sa páčili Božskému Ženíchovi.

Keď však v druhom tisícročí láska kresťanov začala chladnúť, Pán Ježiš zjavil kult k Jeho Srdcu ako prostriedok, ktorý môže človeku pomôcť vytrhnúť ho z ľudskej biedy. Najprv to boli svätí, pohýnaní vnútornou milosťou, ktorí začali premýšľať o Najsvätejšom Srdci a písať o ňom. Už u sv. Bonaventúru

nachádzame traktáty o Najsvätejšom Srdci, kým o hlbkej zbožnosti sv. Františka k Božskému Srdcu svedčil sám Pán Ježiš vo svojom zjavení.

Pán Ježiš však až v 17. storočí žiadal od sv. Margity Alacoque kult k Jeho Najsvätejšiemu Srdcu, aby duše, ktoré sú mu oddané, odčinovali chlad zo strany osôb, ktoré sú voči Nemu ľahostajné. Keď sa 27. decembra 1673 táto zbožná panna modlila pred Najsvätejšou sviatosťou, Ježiš Kristus jej zjavil svoje Srdce s krížom a s trňovou korunou a s viditeľnou ranou po kopiji so slovami: „Moje Božské Srdce planie takou silnou láskou k ľuďom a zvlášť k tebe, že tie horúce plamene lásky už dlhšie nemôžem udržať v sebe, chcem, aby sa cez teba šírili a túžim ukázať sa ľuďom, obohatiť ich svojimi pokladmi, ktoré pred tebou odkryjem, obsahujúcimi posväcujúce a spásenosné milosti potrebné na záchranu od priepasti zatratenia.“ Potom ma žiadal o moje srdce a ja som Ho prosila, aby si ho vzal.

V druhom zjavení v roku 1674 Ježiš ukázal Margite, akou láskou planie Jeho srdce k ľuďom, od ktorých dostáva len nevďak. „Bolí ma to viac ako všetko, čo som vytrpel pri mojom umučení. Keby sa mi odplácali vďakou, všetko, čo som pre nich urobil, by mi pripadalo zanedbateľné a chcel by som, keby to bolo možné, urobiť pre nich ešte viac.“

Nebudem ďaleko od pravdy, keď poviem, že tento chlad je v našej dobe ešte mrazivejší. Pred druhou svetovou vojnou bolo zriedkavé nájsť katolícky dom, v ktorom by Ježišovo Srdce nebolo intronizované na čestnom mieste. Pri vstupe do tohto domu bolo hneď jasné, kto v ňom kraľuje. Obraz Božského Srdca pobáda k práci na sebe. Jeden pohľad naň stačí, aby sa človek začal zamýšľať nad svojím správaním. „Toto je Srdce, ktoré horí láskou. Aké je však moje srdce?“

Medzi mnohými milosťami a zázrakmi Najsvätejšieho Srdca je potrebné spomenúť, že tento rok je tomu sto rokov, čo bolo Poľsko zasvätené Najsvätejšiemu Srdcu, dva týždne pred varšavskou bitkou, v ktorej iba zázrak zachránil Poľsko a Európu pred bolševickým morom.

Tento spásny kult musel prejsť ťažkú dráhu, kým sa dostal do širšieho povedomia. Jansenistická sekta sa zo všetkých síl usilovala Božské Srdce vymazať z pamäti. Rozjímanie o Božej láske bolo v rozpore s ich víziou. Dá sa povedať, že tak, ako sa dnes zabúda na úctu k Božskému Srdcu, pretože **výzvy na pokánie a prácu na sebe ťažko zladíť s jalovou a sentimentálnou modernou víziou Božieho milosrdenstva, ktorá odpúšťa všetko bez nutnosti nápravy**, aj jansenisti uviazli vo vlastnej vízii Boha, Jeho spravodlivosti, keď nedovoľovali, aby veriaci, pobádaní milosrdným volaním Najsvätejšieho Srdca, s veľkou radosťou a odvahou pristupovali k sviatosťam.

Na území Rakúsko-Uhorska mal na rozšírení tejto úcty zásluhu zbožný a vysoko vzdelaný **slovenský jezuita Maximilián Hell**, ktorého tristo výročie narodenia si pripomíname v tomto roku.

Rudolf – to bolo jeho krstné meno – sa narodil 15. mája 1720 v obci Štiavnické Bane (okres Banská Štiavnica). Otec bol banským inžinierom, ktorý sa pričínal o rozvoj baníctva v Banskej Štiavnici. Spomedzi jeho 23 detí sa dvaja synovia stali slávnymi inžiniermi. Keď mal Rudolf 18 rokov, vstúpil do jezuitského noviciátu v Banskej Bystrici. Od roku 1741 študoval vo Viedni najprv filozofiu a potom prírodné vedy, ktoré si osobitne zamiloval. Prekladal matematické diela Giovanniho Francesca Crivelliho do latinčiny. Tieto diela šírili astronomické myšlienky Galilea, ktorý je v nich nazývaný „kniežaťom vedcov“.

Zdroj: commons.wikimedia.org

Počas štúdia teológie vo Viedni sa podieľal na písaní vedeckej encyklopédie. Po vysvätení za kňaza v roku 1751 riadil stavbu astronomického observatória v Trnave, Kluži a v Budíne. Jeho vedeckú činnosť si všimla aj cisárovná Mária Terézia. V roku 1755 ho menovala za dvorného astronóma *Astronomus Caesareo-Regius*. V tom čase bol v kontakte s najdôležitejšími vedcami sveta. Jeho pozorovania a vedecký výskum boli známe svojou precíznosťou a dôkladnosťou. Dánsky kráľ ho pozval na astronomické pozorovania v meste Vardø ležiacom na severovýchodnom okraji Laponska. Vďaka vedeckým úspechom slovenského jezuitu nesie dnes jeden z kráterov na Mesiaci Hellovo meno.

Svoju slávu Maximilián Hell nevyužíval pre seba, ale na chválu Najsvätejšieho Srdca. Zatiaľ čo v samotnej Viedni boli za panovania Márie Terézie starostami mladého arcivojvodu jansenisti a duch tejto sekty ovládol korunované hlavy v Rakúsku, Toskánsku i kolínsky elektorát, Maximilián Hell s horlivosťou hodnou apoštolov bránil katolícky kult.

Za jansenizmu vzniklo a za vlády cisára Jozefa II. (1780 – 1790) dozrievalo smutnej pamäte jozefínske zákonodarstvo, ktoré z katolíckej Cirkvi spravilo štátnu inštitúciu a podriadilo biskupov, kňazov, semináre, kláštory, dokonca farnosti, a predovšetkým majetky osobitnej starostlivosti a kontrole cisárskej vlády. Na prvom mieste musel, prirodzene, padnúť za obeť kult k Božskému Srdcu. Reformátorským duchom poznačený Jozef II. ho označil za „absurdný a fantastický“ a jedným ťahom pera zrušil všetky bratstvá Božského Srdca vo svojej ríši. Úradníci pripravení plniť jeho rozkazy boli oprávnení vyhadzovať z kostolov všetky obrazy Ježišovho Srdca a v prípade, že by to nebolo možné, mohli ich zmeniť na iné, ako sa to stalo napríklad v jezuitskom kostole v Innsbruku v roku 1791.

Akademickým profesorom bolo zhora prikázané, aby sa dôrazne stavali na odpor proti šíreniu kultu Božského Srdca. Kňazi uchádzajúci sa o získanie doktorátu museli zložiť prisahu, že sa nebudú zúčastňovať na pobožnostiach k Božskému Srdcu. Sviatok Božského Srdca bol odstránený zo všetkých liturgických

kalendárov; za rozdávanie akýchkoľvek kníh o Božskom Srdci bola pokuta alebo väzenie.

Maximilián Hell musel zaplatiť pokutu za rozdávanie kníh o Najsvätejšom Srdci Ježišovom. Jozef II. chcel, aby táto prísna pokuta slúžila ako odstrašujúci príklad ostatným kňazom, ktorí by mali odvahu postaviť sa proti jansenistickým cisárskym dekrétom. Bohužiaľ, mnohí sa dali zastrašiť či dali prednosť mamone a opustili Kristovu službu.

Žiaľ, Ježišove slová v treťom zjavení 16. júna 1675 boli pravdivé:

„Pozri, toto Srdce, ktoré tak veľmi milovalo ľudí, ktoré nič nešetrilo, ba aj samé seba stráвило, len aby ukázalo svoju lásku. Namiesto vďačnosti sa mu však za odplatu od mnohých dostáva nevďak prejavujúci sa neúctou, svätokrádežami, chladom a pohrdaním voči mne v Eucharistii. Ale najviac ma bolí to, že takto konajú aj srdcia, ktoré mi boli zasvätené.“

O to viac sa musíme hanbiť, že hoci v našej dobe už ľudí nezatýkajú ani nemusia platiť pokuty za kult Najsvätejšieho Srdca Ježišovho, predsa je zanedbávaný. Dôvodom už nie je strach pred štátnou mocou, ale hanba a ľahostajnosť. Aspoň my milujme Srdce Pána Ježiša, prinášajme zadosťučinenie za hriechy ľahostajného ľudu a propagujme Jeho Svätý obraz, ktorý nás pozýva k láske!

Viac o úcte k Božskému Srdcu sa môžete dozvedieť v knihe autora Guida Vignelliho, ktorú sme vydali a ktorú je možné si objednať za milodar 4 € na www.bozskesrdce.sk

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/maximilian-hell-astronom-verny-jezisovmu-srdcu/>